

Na osnovu člana 12 stav 5 i člana 14 stav 5 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja ("Službeni list RCG" broj 28/06 i "Službeni list CG", broj 28/11), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

Pravilnik o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Gibberella circinata* Nirenberg & O'Donnell*

*Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 21/2012 od
18.4.2012. godine.*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se fitosanitarne mjere za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Gibberella circinata* Nirenberg & O'Donnell (u daljem tekstu: štetni organizam), kao i mjere prilikom unošenja i premještanja određenog bilja.

Određeno bilje u smislu ovog pravilnika je bilje roda *Pinus* L. i vrste *Pseudotsuga menziesii*, namijenjeno sadnji, uključujući sjeme i šišarke, namijenjene razmnožavanju.

Mjesto proizvodnje u smislu ovog pravilnika je svaka proizvodna površina, odnosno zemljište ili grupa zemljišta koja su pojedinačna proizvodna jedinica, kao i obilježena šumska sastojina.

Unošenje štetnog organizma

Član 2

Štetni organizam se može unositi na teritoriju Crne Gore samo za naučne svrhe.

Unošenje određenog bilja

Član 3

Određeno bilje porijeklom iz drugih zemalja može se unositi u Crnu Goru ako ga prati fitosertifikat koji sadrži podatke:

1) da određeno bilje potiče sa mjesta proizvodnje koje je registrovala nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje porijekla i

2) da je tokom cijelog životnog ciklusa gajeno u zemljama za koje nije poznato da se u njima pojavljuje štetni organizam ili

3) da je tokom cijelog životnog ciklusa gajeno u nezaraženom području, koje je u skladu s odgovarajućim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere odredila nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje porijekla, a u rubrici fitosertifikata "mjesto porijekla", mora biti upisan naziv nezaraženog područja ili

4) da na mjestu proizvodnje sa kojeg potiče, prilikom obavljanja fitosanitarnih pregleda, u periodu od dvije godine prije izvoza, nijesu primijećeni znakovi zaraze štetnim organizmom i da je bilo testirano neposredno prije izvoza.

Određeno bilje porijeklom iz drugih zemalja može se unositi u Crnu Goru ako pored uslova iz stava 1 ovog člana, ispunjava i uslove iz tačke 1 Liste III.A, tač. 8.1, 8.2, 9 i 10 Liste IV.A odjeljka I. i tač. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16 i 18 Liste IV.B, propisa o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom.

Određeno bilje koje ispunjava uslove iz st. 1 i 2 ovog člana, prilikom unošenja podliježe fitosanitarnom pregledu na mjestu unošenja.

Premještanje određenog bilja

Član 4

Određeno bilje koje je porijeklom iz Crne Gore ili je unešeno u Crnu Goru u skladu sa članom 3 ovoga pravilnika, osim malih količina bilja koje se unose u nekomercijalne svrhe, može se premještati na teritoriju Crne Gore:

1) ako ga prati biljni pasoš i

2) ako je tokom cijelog životnog ciklusa ili od trenutka njegovog unošenja u Crnu Goru gajeno na mjestu proizvodnje u državi u kojoj nije poznato da se pojavljuje štetni organizam ili

3) ako je tokom cijelog životnog ciklusa ili od trenutka njegovog unošenja u Crnu Goru, raslo na mjestu proizvodnje u nezaraženom području, koje je u skladu sa odgovarajućim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere odredila nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje porijekla, ili

4) određeno bilje potiče sa mjesta proizvodnje na kojem prilikom obavljanja fitosanitarnih pregleda, u razdoblju od dvije godine prije premještanja, nijesu primijećeni znakovi zaraze štetnim organizmom i da je bilo testirano neposredno prije premještanja.

Određeno bilje porijeklom iz Crne Gore ili bilje koje je unešeno u Crnu Goru u skladu sa članom 3 ovog pravilnika, može se premještati na teritoriju Crne Gore ako pored uslova iz stava 1 ovog člana, ispunjava i uslove iz tač. 4 i 5 Liste IV.A odjeljka II, tač. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16 i 18 Liste IV.B, tačke 2.1 Liste V. A. I, i tačke 1.1 Liste V. A. II., propisa o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom.

Posebni nadzor i sumnja na zarazu

Član 5

Radi utvrđivanja prisustva i sprječavanja širenja štetnog organizma sprovodi se sistematsko istraživanje, odnosno posebni nadzor u okviru godišnjeg programa fitosanitarnih mjera u skladu sa zakonom.

Fitosanitarne mjere za suzbijanje štetnog organizma

Član 6

Kada se posebnim nadzorom iz člana 5 ovog pravilnika potvrdi zaraza štetnim organizmom ili kada postoje drugi dokazi o pojavi štetnog organizma, područje na kojem je potvrđena zaraza obilježava se (u daljem tekstu: obilježeno područje).

Obilježeno područje se sastoji od zaraženog i sigurnosnog područja.

Zaraženo područje iz stava 2 ovog člana, je područje u kojem je potvrđeno prisustvo štetnog organizma i koje uključuje određeno bilje koje pokazuje simptome zaraze prouzrokovane štetnim organizmom.

Sigurnosno područje iz stava 2 ovog člana je područje širine najmanje 1 km računajući od granice zaraženog područja.

U slučaju kada se više sigurnosnih područja preklapa ili su geografski blizu, određuje se šire obilježeno područje koje uključuje postojeća obilježena područja i područja između njih.

Razgraničenje područja iz stava 2 ovog člana, zasniva se na pouzdanim naučnim principima, biologiji štetnog organizma i njegovih vektora, stepena zaraze, godišnjem dobu i specifičnoj rasprostranjenosti određenog bilja.

Ako je potvrđeno prisustvo štetnog organizma izvan zaraženog područja, granice obilježenog područja mijenjaju se u skladu sa novonastalom situacijom.

U obilježenom području u kojem se u periodu od dvije uzastopne godine, sprovođenjem posebnog nadzora iz člana 5 ovog pravilnika, ne potvrdi prisustvo štetnog organizma, prestaje sprovođenje fitosanitarnih mjera utvrđenih ovim članom.

U slučaju utvrđivanja prisustva štetnog organizma, u obilježenom području, fitosanitarni inspektor naređuje:

1) zabranu premještanja određenog bilja iz obilježenog područja i unutar njega i

a) u rasadnicima:

- uklanjanje određenog bilja koje pokazuje simptome zaraze, spaljivanjem, a kada je potrebno, svog određenog bilja koje je u vrijeme sadnje pripadalo istoj partiji;

- sprovođenje strogih higijenskih mjera prilikom uništavanja bilja (dezinfekcija opreme, pribora i alata i sl.);

- zabranu sjetve i sadnje određenog bilja na istoj površini, tri godine nakon uklanjanja zaraženog bilja;

b) u šumskim sastojinama, parkovima, okućnicama i drugim površinama:

- odstranjivanje i spaljivanje grana sa simptomima zaraze, a u slučaju zaraze na stablu, uništavanje cijele biljke;

- zabranu sjetve i sadnje određenog bilja na istoj površini, tri godine nakon uklanjanja zaraženog bilja;

- sprovođenje strogih higijenskih mjera prilikom uništavanja bilja (dezinfekcija opreme, pribora i alata i sl.);

2) praćenje zdravstvenog stanja najmanje dva puta godišnje u periodu od maja do oktobra i

3) druge mjere u skladu zakonom.

Druge mjere

Član 7

Radi sprječavanja unošenja i širenja štetnog organizma u Crnoj Gori, mogu se sprovoditi i druge mjere u skladu sa zakonom.

Primjena

Član 8

Odredba člana 4 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika, primjenjivaće se od 1. januara 2013. godine.

Stupanje na snagu

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 323/12-0601-183/4

Podgorica, 27. marta 2012. godine

Ministar,

Tarzan Milošević, s.r.

* U ovaj pravilnik prenesena je Odluka Komisije **2007/433/EC** od 18. Juna 2007 o hitnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Gibberella circinata* Nirenberg & O'Donnell (Commission Decision of 18 June 2007 on provisional emergency measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of *Gibberella circinata* Nirenberg & O'Donnell